

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pašvaldības nolikums

Likumā «Par pašvaldībām» reglamentētie pamatelementi un biežāk
pieļautās kļūdas nolikuma izstrādē

2022. gada 13. janvārī

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

DARBA KĀRTĪBA

- Pašvaldības nolikums
- Pašvaldības teritoriālais dalījums
- Pašvaldības struktūra
- Domes darba organizēšana
- Domes priekšsēdētājs un viņa vietnieks
- Domes komitejas
- Izpilddirektors
- Pagasta un pilsētas pārvalde, apvienības pārvalde
- Sabiedrības iesaiste

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PAŠVALDĪBAS NOLIKUMS

- Nolikums ir saistošie noteikumi, kas nosaka pašvaldības darba organizācijas pamatprincipus un pamatjautājumus
- Nolikumā obligāti ietveramais regulējums noteikts likuma «Par pašvaldībām» 24. panta otrajā daļā
- Nolikumā pēc nepieciešamības var noregulēt citus likumā «Par pašvaldībām» neietvertus pašvaldības darba organizācijas jautājumus, pielāgojot pašvaldības individuālajām īpatnībām
- Nolikums stājas spēkā nākamajā dienā pēc parakstīšanas, ja tajā nav ietverts cits spēkā stāšanās laiks, un ir brīvi pieejams domes ēkā un pārvaldēs, kā arī publicēts tīmekļvietnē
- Triju dienu laikā pēc parakstīšanas nolikumu nosūta ministrijai, kas pēc analogijas ar citiem saistošajiem noteikumiem sniedz atzinumu

PAŠVALDĪBAS NOLIKUMS

- Ja nolikums ir stājies spēkā, precizējumi tajā veicami ar pašvaldības nolikuma grozījumiem, nevis ar domes lēmumu par saistošo noteikumu precizēšanu
- Nolikuma izdošanas tiesiskais pamatojums ir likuma "Par pašvaldībām" 21. panta pirmās daļas 1. punkts un 24. pants
- Noslēguma jautājumos neietver normas, kas darbojas pastāvīgi. Noslēguma jautājumos nosaka pārejas kārtību no pastāvošā tiesiskā regulējuma uz jauno tiesisko regulējumu
- Pašvaldība ir tiesīga noteikt tikai vēlāku nolikuma spēkā stāšanās laiku, nevis ātrāku par likumā noteikto

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PAŠVALDĪBAS TERITORIĀLAIS DALĪJUMS

- Novada teritoriju iedala šādās vienībās: **pilsētās, pagastos**
- Novadu teritoriālā iedalījuma vienības ir noteiktas ATAVL pielikumā
- Novada dome **var pašvaldības nolikumā noteikt** novada teritoriālo dalījumu, kas sastāv no vairākiem pagastiem vai no pagastiem un pilsētas, apzīmējot šādu teritoriālo iedalījumu ar attiecīgu vietvārdu un vārdu «**apvienība**»

PAŠVALDĪBAS TERITORIĀLAIS DALĪJUMS

- Nosakot nolikumā apvienības, nepieciešams norādīt šajā apvienībā teritoriālās vienības
 - Apvienība ir teritoriālā dalījuma vienība, nevis pārvaldes forma
2. Limbažu novada pašvaldības teritorijai ir šāds iedalījums:
 - 2.1. novada administratīvais centrs - Limbažu pilsēta;
 - 2.2. novada pilsētas – Limbaži, Salacgrīva, Alojā, Ainaži un Staicele;
 - 2.3. novada pagasti - Ainažu pagasts, Alojā pagasts, Braslavas pagasts, Brīvzemnieku pagasts, Katvaru pagasts, Liepupes pagasts, Limbažu pagasts, Pāles pagasts, Salacgrīvas pagasts, Skultes pagasts, Staiceles pagasts, Umurgas pagasts, Vidrižu pagasts, Viļķenes pagasts.
 - 2.4. apvienības:
 - 2.4.1. Limbažu apvienība (Limbažu pilsēta, Katvaru pagasts, Limbažu pagasts, Pāles pagasts, Skultes pagasts, Umurgas pagasts, Vidrižu pagasts, Viļķenes pagasts);
 - 2.4.2. Salacgrīvas apvienība (Salacgrīvas un Ainažu pilsētas, Ainažu pagasts, Liepupes pagasts, Salacgrīvas pagasts);
 - 2.4.3. Alojā apvienība (Alojā un Staiceles pilsētas, Alojā pagasts, Braslavas pagasts, Brīvzemnieku pagasts, Staiceles pagasts).

PAŠVALDĪBAS STRUKTŪRA

- Nolikumā nosaka:
 - **pašvaldības administrācijas struktūru un pašvaldības kapitālsabiedrības, biedrības un nodibinājumus vai dalību tajās** (nolikumam ieteicams pievienot pašvaldības struktūras shematisku attēlojumu);
 - institūcijas, kuras **pašvaldība ir izveidojusi kopā ar citām pašvaldībām**, tai skaitā ATAVL paredzētās sadarbības institūcijas
- Pašvaldības **dome** kā politisks orgāns **ir nošķirama no** profesionālas **centrālās administrācijas** kā institūcijas
- Dome var īstenot pašvaldības administrācijas darbības tiesiskuma un lietderības kontroli
- **Pašvaldības centrālā administrācija** ir iestāde, kas nodrošina domes darba organizatorisku un tehnisku apkalpošanu
- Centrālās administrācijas darbu amatu savienošanas kārtībā vada pašvaldības izpilddirektors vai atsevišķs iestādes vadītājs

PAŠVALDĪBAS STRUKTŪRA

- Pašvaldības centrālā administrācija nav domes priekšsēdētāja padotībā
- Pašvaldības iestādes nav domes priekšsēdētāja vai viņa vietnieka padotībā
- Normatīvie akti neparedz bijušo pašvaldību administratīvajos centros izveidot administrācijas
- Pašvaldībā vienlaikus nevar pastāvēt vairāki sociālie dienesti, pašvaldības policijas, bāriņtiesas u. c.
- Vēlēšanu komisija iekļaujama izveidoto iestāžu sarakstā
- Vārds «pašvaldība» un «dome» (nominatīvā) nav izmantojams centrālās administrācijas un citu iestāžu nosaukumu veidošanā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

DOMES DARBA ORGANIZĒŠANA

- Nolikumā:
 - nosaka kārtību, kādā domes deputātiem paziņo par kārtējās sēdes norises laiku, vietu un darba kārtību;
 - reglamentē domes lēmumu projektu iesniegšanu;
 - paredz iespēju domes sēdes norisē izmantot videokonferenci, nosaka kārtību, kādā deputāts, klāt neesot, reģistrējas dalībai domes sēdē;
 - nosaka domes darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu
- Domes sēdes vada domes priekšsēdētājs

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJS UN VIŅA VIETNIEKS

- Domes priekšsēdētājs un viņa vietnieks pilnvaras iegūst ar ievēlēšanas brīdi
- Domes priekšsēdētājs veic likuma «Par pašvaldībām» 62. pantā noteiktos pienākumus un citus pienākumus, kas paredzēti likumos, Ministru kabineta lēmumos, attiecīgās pašvaldības nolikumā un domes lēmumos
- Atvaļinājuma un komandējuma piešķiršana domes priekšsēdētājam

DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJS UN VIŅA VIETNIEKS

- Domes priekšsēdētājam nav tiesību koordinēt centrālās administrācijas struktūrvienību darbu
- Domes priekšsēdētāja padotībā neatrodas pašvaldības iestādes, kā arī domes priekšsēdētājs nepieņem lēmumus par pašvaldības iestāžu vadītāju pieņemšanu darbā un atbrīvošanu no darba
- Domes priekšsēdētājs nesaskaņo lēmumus par pašvaldības administrācijas darbinieku pieņemšanu darbā vai atbrīvošanu no darba
- Domes priekšsēdētāja vietnieka pienākumus nosaka nolikumā, nevis domes priekšsēdētāja rīkojumā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

DOMES KOMITEJAS

- Komitejas veic likuma «Par pašvaldībām» 50. pantā un nolikumā noteiktus uzdevumus
- Nolikumā:
 - paredz kārtību, kādā domes lēmumu projektus izskata domes komitejās;
 - paredz iespēju komitejas sēdes norisē izmantot videokonferenci, nosaka kārtību, kādā komitejas loceklis, klāt neesot, reģistrējas dalībai komitejas sēdē;
 - nosaka kārtību, kādā domes deputāti tiek informēti par komiteju sēžu laiku, vietu, darba kārtību

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

DOMES KOMITEJAS

- Nolikumā noteiktajā kārtībā kontrolē pašvaldības iestāžu darbu
- Komitejas priekšsēdētājs komitejas darbu vada patstāvīgi
- Komitejas priekšsēdētāju, izņemot finanšu komitejas priekšsēdētāju, no saviem locekļiem ievēlē, kā arī atbrīvo no pienākumu pildīšanas attiecīgā komiteja

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IZPILDDIREKTORS

- Veic likuma «Par pašvaldībām» 69. pantā minētus pienākumus un citus pienākumus, kas paredzēti pašvaldības nolikumā un domes lēmumos un kas nav pretrunā ar likumu un Ministru kabineta noteikumu prasībām
- Nolikumā noteiktajā kārtībā atbildīgs par pašvaldības iestāžu un pašvaldības kapitālsabiedrību darbu
- Dod rīkojumus pašvaldības iestāžu vadītājiem
- Organizē domes izdoto saistošo noteikumu un citu normatīvo aktu izpildi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IZPILDDIREKTORS

- Izpilddirektors nav pakļauts domes priekšsēdētājam vai viņa vietniekam
- Izpilddirektors var būt pašvaldības centrālās administrācijas vadītājs

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PAGASTA UN PILSĒTAS PĀRVALDE, APVIENĪBAS PĀRVALDE

- Nolikumā nosaka pārvaldes vadītāja uzdevumus un padotību, ievērojot likumā «Par pašvaldībām» paredzētās funkcijas
- Nolikumā var paredzēt, ka pārvaldes vadītājs pieņem darbā un atbrīvo no darba pārvaldes darbiniekus (ja pārvalde ir iestāde)
- Pārvaldes vadītāja kompetenci nosaka pārvaldes nolikumā
- Dome var izveidot apvienības pārvaldi, ja nolikumā noteiktais teritoriālais dalījums ietver teritoriālā iedalījuma vienību apvienību
- Apvienības pārvaldes vadītāja funkcijas un uzdevumi ir analogiski pagasta vai pilsētas pārvaldes un vadītāja funkcijām un uzdevumiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PAGASTA UN PILSĒTAS PĀRVALDE, APVIENĪBAS PĀRVALDE

- Nav pieļaujama kompetences paplašināšana ārpus likumā noteiktās
- Katrā teritoriālā iedalījuma vienībā, kas ir apvienības sastāvā, neveido pārvaldi
- Pārvaldes var veidot arī kā pašvaldības iestādes (piemēram, Centrālās administrācijas) struktūrvienības

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

SABIEDRĪBAS IESAISTE

- Nolikumā nosaka:
 - kārtību, kādā personas var iepazīties ar domes pieņemtajiem lēmumiem, noslēgtajiem līgumiem un domes sēžu protokoliem;
 - apmeklētāju pieņemšanu un iesniegumu izskatīšanas kārtību;
 - kārtību, kādā tīmekļvietnē publicē saistošo noteikumu projektus
- Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai vai pašvaldības administratīvās teritorijas pārvaldīšanai domes no domes deputātiem un attiecīgās pašvaldības iedzīvotājiem var izveidot valdes, komisijas vai darba grupas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!